

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ
Ժ. ՏԱՐԻ
10-ամեակի բացառիկ թիւ

ՊԱՐԲԵՐԱԹԵՐԹ
ՄՈՆԹՐԷԱԿԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԱ ՅԱԿՈՒԲ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ
ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑԻ
2002 - 2003

**Մաշտոցի Արձագանգ
10-ամեակի բացառիկ թիւ
Բովանդակութիւն**

- Խմբագրական
- Խօսք Գանատայի Հայոց Կաթողիկոսական փոխանորդի
- Խօսք Հայց. Առաք. Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Հովիւի
- Մեր ընթերցողները կը գրեն...
- Խաչբառ
- Մեր Խօսքը
- Մեր զաւակներու բարոյական դաստիարակութեան մասին
- Պահուած բառ
- Տեղեկագիր 2002-2003 տարեշրջանի
- Սաղմոսներու մասին
- Նկարագիր ունենալ թէ նկարագրի տէր անձ ըլլալ
- Ինչպէս վարուիլ եկեղեցիէն ներս
- Եկեղեցական ողջոյններ
- Աղօթք յաջողութենէն մը ետք
- Ինչպէս հասկնալ պատարագը
- Երկու Արփիները
- Եղբայրական սէր
- Աւետարանը կը պատմէ... Բարի Սամարացին

**Կողքի նկար՝ Աստուածաշունչի հայերէն առաջին
հրատարակութեան տիտղոսաթերթը (1666 Ամսթերտամ)**

Խմբագրական

2003 թուականը «Մաշտոցի Արձագանգ» պարբերաթերթին համար յատուկ տարի մը հանդիսացաւ: Ան կը նշէր պարբերաթերթի հրատարակման աշխատանքներուն տասնամեակը: Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր եկեղեցույ Կիրակնօրեայ դպրոցի պաշտօնական պարբերաթերթը առաջին անգամ լոյս տեսաւ Դեկտեմբեր 20, 1992 ին եւ գրեթէ երկամսեայ դրութեամբ 13 թիւեր լոյս տեսան մինչեւ Դեկտեմբեր 11, 1994: 1995 էն մինչեւ 2002 «Մաշտոցի Արձագանգ»ը կանոնաւորապէս հրատարակուեցաւ տարեկան թիւով մը որ կը զուգահիւյսէր դպրոցական տարեշրջանի աւարտին: Այս տարեշրջանի սկիզբը, դպրոցին տնօրէնութեան եւ ուսուցչական կազմի առաջարկով որոշուեցաւ «Մաշտոցի Արձագանգ» տարեկան պարբերաթերթը վերածել ամսաթերթի: Այս նախաձեռնութեան հիմնական եւ առաջին նպատակն էր շինիչ կերպով նշել պարբերաթերթի տասնամեան: Ամիսներու ընթացքին, ի յայտ եկաւ որ ամսաթերթի վերածուելով, «Մաշտոցի Արձագանգ»ը հետաքրքրութիւն ստեղծեց մեր ընթերցողներուն մօտ ու անոր հրատարակման կանոնաւորութիւնն ու բովանդակութեան բնոյթը գնահատուեցան:

Այս աշխատանքի ետին, անգամ մը եւս կը կանգնի մեր կամաւոր խմբակը: Մեր պարբերաթերթի իւրաքանչիւր թիւին մէջ իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն հաւատաւոր եւ աշխատասէր անձեր, որոնք կը հաւատան Քրիստոնէական դաստիարակութեան կարեւորութեան ու իւրաքանչիւրը իր ձեւով օղակ մը կ'աւելցնէ պարբերաթերթը կազմող շղթային:

Մենք մեզ կը նկատենք ժողովրդական պարբերաթերթ եւ գիտական ըլլալու հաւակնութիւնը չունինք: Պարզ լեզուով կ'արտայայտուինք ու մեր տեղեկութիւններն ու յօդուածներու նիւթերը կը պահենք մատչելի ու կարելի եղած չափով հետաքրքրաշարժ:

Յաջորդ տարուան հեռանկարով, մեր փափաքն է աւելի մեծ թիւով անձերու մասնակցութիւնը ապահովել յօդուածներու շարադրութեամբ թէ այլ ձեւերով: Այս գծով ամրան ընթացքին կը միտինք խորհրդակցական աշխատանք տանիլ ու պարբերաթերթը նորոգուած ձեւով ներկայացնելու նպատակով, ձեւի ու նիւթի վերաբերող բարելաւումներ կատարել:

Ծնորհակալութիւն:

Մայիս 14, 2003

Յարգելի խմբագրություն
Ս. Յակոբ Հայց. Առաքելական Մայր Եկեղեցույ
Կիրակնօրեան Դպրոցի
«Մաշտոցի Արձագանգ» պարբերաթերթին
Մոնթրեալ

Սիրելիներ,

Վերջին քանի մը տարին, «Մաշտոցի Արձագանգ» պարբերաթերթը անաղմուկ եղափոխութեան մը ենթարկուեցաւ, ծաւալեցաւ, դասաւորումները փոխուեցան, բաժանմունքներ ստեղծուեցան եւ բովանդակութիւնը ճոխացաւ: Այս բոլորը կ'արտայայտեն նպատակներու յատկութիւն եւ վճիտ պատգամ մը փոխանցելու ցանկութիւն:

Դիւրին չէ այս բոլորը ընել եւ ճաշակաւոր ու դիրամատչելի ձեւով ընել: Անկասկած ասիկա կը պահանջէ պրպտումի, խմբագրումի եւ մեքենագրութեան հսկայական ճիգ եւ ժամանակ, բայց այդ բոլորէն վեր եւ այդ բոլորին մղում տուող, մեր ժողովուրդի մեծ ու փոքր զաւակներուն քրիստոնէական դաստիարակութեան աշխատանքին կարեւորութեանը հանդէպ հաւատք եւ սէր:

Իսկապէս որ անհամբեր կը սպասենք պարբերաթերթի յաջորդ թիւի պատրաստութեան եւ մեծ հետաքրքրութեամբ կը թերթատենք անոր բովանդակալից եւ ճոխ էջերը:

Կարելոր բաց մըն է, որ կու գայ լեցնել «Մաշտոցի Արձագանգ»ը մեր գաղութի դաստիարակչական աշխատանքներու շրջագիծին մէջ, մեծապէս գնահատելի: Այս ճիգը պէտք չէ սահմանափակուի իր այս տեղական շրջագիծին մէջ, այլ մօտիկ ապագային անհրաժեշտ է, որ անոր համագանատական տարողութիւն տանք, որպէսզի ան օգտակար հանդիսանայ յատկապէս այն շրջաններուն ուր դաստիարակչական աշխատանքը բաղձալի վիճակ մը չի ներկայացներ եւ մեր մանուկները զրկուած են հայեցի եւ քրիստոնէական դաստիարակութենէ:

Թող Տէրը օրհնէ անգնահատելի կամաւոր այս աշխատանքը՝ Տեսուչին, Խմբագրին, գործակիցներուն եւ աշխատակիցներուն, ձեր վարձքը թող ըլլայ բազում ընթերցողներուն գոհունակութիւնն ու խորին շնորհակալութեան զգացումները:

Աղօթարար՝
Խաժակ Եպիսկոպոս Յակոբեան
Կաթողիկոսական փոխանորդ
Գանատայի Հայոց

21 Մայիս 2003

Աստ

Սիրելի տնօրէնութիւն, ուսուցչական կազմ, ծնողներ եւ աշակերտներ Ս. Յակոբ Կիրակնօրեայ դպրոցի,

Ուրախութեամբ կը տեսնենք մեր համայնքի այս կրթարանին տարուէ տարի աճը: Օրհնեալ ծառ մըն է Կիրակնօրեան եւ պտղաբեր: Տիրոջ հովանին անոր վրայ է:

Ինքզինք «արդի» համարող հասարակութիւն մը, որ կրօնական դաստիարակութեան կը նայի անլրջութեամբ կամ թեթեամտութեամբ, ինքզինք դատապարտած կ'ըլլայ ցամքելու եւ չորնալու: Կրօնական առողջ դաստիարակութիւն մը համայնքի մը անդամները իրարու շաղախող, անոնց գոյատեւելու եւ առաւել քան գոյատեւելու՝ ապրելու ճշմարիտ որակ տուող միջոց է. թերեւս՝ անհիկա տեսիլք կու տայ ընկերութեան մը, զայն կը դարձնէ գիտակից եւ պատասխանատու իր անցեալին, ներկային եւ ապագային նկատմամբ:

Մեր Կիրակնօրեան դաստիարակութեան այն գործը կ'ընէ իր ուժերուն ներած չափով, որ մեծապէս գնահատելի է եւ քաջալերելի: Տայ Աստուած որ մեր համայնքի շատ փոքրիկներ անցնին Կիրակնօրեայի բովէն:

Աղօթարար՝

Տ. Գառնիկ Քհնյ. Գոյունեան
Հովիւ Հայց. Առաք. Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցոյ

Մեր ընթերցողները կը գրեն...

**Սիրելի Պր. Թորոս Պապիկեան
Եւ պատուարժան Խմբագրութիւն
«Մաշտոցի Արձագանգ» ամսաթերթին
Մոնթրէալ-Գանատա**

Սիրելի բարեկամներ,

Ինձի համար յատուկ ուրախութիւն է ողջունել պատուական ամսաթերթիդ տասնամեակը, որ ունէ թերթի համար պատուաբեր է եւ անպայման շնորհաւորելի: Անիկա նշանակալի հանգրուան մըն է, նշանակ ոչ միայն տոկուն աշխատանքի եւ յարատեւութեան, այլ մանաւանդ բուն հաւատքի եւ ջերմ սիրոյ:

Ներկայ տարուան ընթացքին ես առիթը ունեցայ հաճոյքով եւ մեծ հետաքրքրութեամբ կարդալու «Մաշտոցի Արձագանգ»ի իւրաքանչիւր թիւ, եւ հիացայ անոր բովանդակութեան ուշագրաւ, թարմ եւ չափազանց օգտակար նիւթերուն համար, որոնք տրուած են պարզ եւ բոլորին մատչելի կերպով ու լեզուով, խմբագրական հակիրճ խօսքէն սկսեալ մինչեւ վերջին էջը, Աստուածաշունչէն հատուածներու կարճ ներկայացումը, տօներու եւ հաւատքի կէտերու մասին սքանչելի բացատրութիւնները, որոշ տօներու կամ առիթներու նուիրուած ներդիր գրութիւնները կամ յօդուածները, մանկական խաղերը, հետաքրքրական եւ հիանալի հարցարանները, եւ, առանձնապէս պէտք է նշեմ, նկարազարդումը, որ հաճելի է եւ գրաւիչ:

Կը շնորհաւորեմ ամբողջ սրտով, եւ կ'աղօթեմ որ Աստուած անլցնէ ձեր հաւատքն ու նուիրումը, եւ առանել ոյժ, եռանդ, կարողութիւն եւ մանաւանդ իր Հոգիին մշտական ներկայութիւնը պարգեւէ ձեզի, որպէսզի սրտեռանդն շարունակէք ձեր այս աննման ծառայութիւնը, որուն արձագանգները եւ արդիւնքները կը տարածուին Կիրակնօրեայի սահմաններէն շատ անլի անդին, Հայութեան անդաստանները մշակելու Աստուծոյ խօսքով եւ ոռոգելով աստուածային շնորհքի քաղցր ցօղով:

Օրհնեալ ըլլաք միշտ եւ տեսականացնէք ձեր օրհնաբեր գործը:

**Սիրոյ ջերմ ողջունիւ, մնամ
Աղօթարար
Զարեմ Եպս. Ազնաւորեան**

**Պատուարժան Տեսչութիւն եւ ուսուցչական կազմ
Ս. Յակոբ Եկեղեցոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի,
որ ի Մոնթրէալ- Գանատա,**

Սիրելի Տեսչութիւն եւ Ուսուցչական կազմ,

Սրտի անհուն ուրախութեամբ եւ
ցնծութեամբ, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի
եւս, որպէս 10-րդ տարի, ստացանք Ս. Յակոբ
Եկեղեցոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ձայնն ու հայելին
եղող «Մաշտոցի Արձագանգ» տարեկան
պարբերաթերթը իր թիւերով:

Իր խմբագրականով, սրտի խօսքով,
տեսչութեան ու ուսուցչական կազմին
բարեմաղթութիւններով, հակիրճ
տեղեկութիւններով, գունաւոր նկարներով ու
յօդուածաշարքով այս պարբերաթերթին
նպատակը միայն էջ լեցնել չէ ու չի կրնար
ըլլալ: Կը հաւատամ որ այս պարբերաթերթին
գործունէութեամբ կը յաջողիք հաղորդ դառնալ
ոչ միայն Գանատահայութեան հետ, այլ՝
բոլորին: Այս բոլորը որովհետեւ դուք չէ որ
կ'արձագանգէք, այլ Քրիստոս ինք ձեր ճամբով,
ինչպէս պիտի ըսէ Պօղոս Առաքեալ. «Ինչ որ
ես՝ Աստուծոյ շնորհքին կը պարտիմ. թէպէտ
ինչ որ ըրի՝ ես չըրի, այլ իմ մէջս գործող
Աստուծոյ շնորհքը» Ա. Կորն. 15-10:

Հետեւաբար թող Աստուծոյ շունչը Մեսրոպ
Մաշտոցեան ոգիով ու հաւատարմութեամբ միշտ
արձագանգէ՛ բոլորին մէջ, լուսաւորելու միտքերն
ու հոգիները զԱստուած ճանչնալու համար:

«Թող մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհքը,
Հօր Աստուծոյ սէրը եւ Սուրբ Հոգիին
հաղորդութիւնը ձեր բոլորին հետ ըլլան: Ամէն:»

**Աղօթարար՝
Մաշտոց Վրդ. Զօպանեան
Վարիչ Տնօրէն Հայց. Եկեղեցոյ
Կիրակնօրեայ Դպրոցներու**

**Սիրելի խմբագրութիւն
«Մաշտոցի Արձագանգ»-ի**

Մեծ հաճոյքով ստացայ ու ամենայն
հետաքրքրութեամբ ընթոշխնեցի «Մաշտոցի
Արձագանգ»ի Ժ տարուան 9-րդ թիւը: Ջերմօրէն
կը շնորհաւորեմ բոլոր աշխատողները, մաղթելով
յարատելութիւն ու համբերութիւն, որպէսզի
կարենաք շարունակել նուիրական այս գործը:

Հիանալի է բովանդակութիւնը իր
բազմատեսակ նիւթերով, օգտակար մեծին ու
փոքրին, աշխարհականին եւ . . . եկեղեցականին:

Ապրիք, վարձքերնիդ կատար:

**Միշտ աղօթարար,
Տ. Արմէն Աւ. Քհնյ. Իշխանեան**

**Յարգելի Խմբագրութիւն Մաշտոցի Արձագանգ
ամսաթերթի**

Անցնող ամիսներուն, մեծ հետաքրքրութեամբ
կարդացի Սրբ. Յակոբ Կիրակնօրեայ
Վարժարանի ամսաթերթ՝ «Մաշտոցի
Արձագանգ»ի թիւերը: Կը շնորհաւորեմ եւ
մեծապէս գնահատելի կը գտնեմ ձեր տարած
աշխատանքը: «Մաշտոցի Արցագանգ»ը իր ճոխ
բովանդակութեամբ կուգայ գոհացում տալու
զանազան տարիքի ընթերցողներուն: Կրօնական,
ազգային, եւ մշակութային նիւթերը, ինչպէս նաեւ
հարցումներուն եւ խաղերուն սիւնակները կը
դրսելորեն ձեր բծախնդիր եւ արհեստավարժ
մօտեցումը:

Շարունակեցէք ձեր լաւ եւ օգտաշատ գործը:

Յաջողութեան մաղթանքներով՝
Տիրուկ Մանճիկեան

Մեր ընթերցողները կը գրեն...

Մեծ հաճությամբ կը կարդանք Մաշտոցի Արձագանգը: Ծատ հետաքրքրական տեղեկություններ կան իրաքանչիւր թիւի մէջ: Խաղերը, մրցումները շատ հաճելի են, թէ՛ դաստիարակչական թէ՛ զբօսնելու: Բարի երթ:

Աբրահամեաններ

Dear Director,

It is with great pleasure and interest that I read the news about Sourp Hagop Sunday School and other religious activities that you organize. I am very glad to receive this information regularly and read them. May God bless your work and guide you. It is indeed a very important task that you are doing. I am sure you spend a lot of time and energy in preparing not only the web pages but also the Sunday activities themselves. I would encourage you and your staff to continue in your great work.

Best wishes and prayers

**Manuel Djimbachian (Rev. Dr.)
UBS Inter-Regional Translation Consultant**

Մեծ գնահատանքի խօսք կ'ուզեմ ուղղել Մաշտոցի Արձագանգի համագործակիցներուն որոնք կամաւոր եւ կանոնաւոր կերպով կը տանին հսկայական եւ վսեմ գործ՝ վասն մեր գաղութի եւ նաեւ համայն հայութեան քրիստոնէական դաստիարակութեան: Վարձքերնիդ կատար:

Մարալ Ոսկիեան

Պարբերաթերթին ամէն ամիս հրատարակուիլը նորութիւն էր եւ առիթ տուաւ որ Աստուածաշունչը թղթատեմ:

Թամար Գիզիրեան

Մաշտոցի Արձագանգ թէ Մաշտոցի գիտարան կամ դասաթերթ

Սիրելի ու յարգելի Պրն. Տնօրէն,

Ծատ մեծ ուրախութեամբ ու հաճությամբ կը կարդամ ձեր «Մաշտոցի Արձագանգ» ամսաթերթը. անհամբեր ու սիրով կը սպասեմ եւ հոգեկան խոր գոհունակութիւն կ'ունենամ երբ համակարգիչիս վրայ տեսնեմ Mashdotzi Artzakank Vol. 10 No. 1-2-5-7... Ամէն բան մէկդի ձգած անմիջապէս կը բանամ այդ էջը ու կը սկսիմ կարդալ:

Ինչո՞ւ մեղքս պահեմ, շատ բան կը սորվիմ ձեր էջերէն, ամէն մէկ թիւ դաս մըն է, դպրոց մըն է, ուր այնքան լուրջ աշխատանք տարուած է. պատկերազարդ, գունաւոր էջեր, դիրամատչելի, ուսումնասիրուած, հասկնալի ու պարզ ոճով, հետաքրքրաշարժ ու մանկավարժական մօտեցումով գրուած:

Ձեր Ժ. տարի թիւ 1 ամսաթերթին մէջ կ'ըսէիք « մեր պարբերաթերթը բոլորին համար է, աշակերտ թէ ծնողք, մանուկ թէ չափահաս»: Իրաւունք ունէիք, կրցաք հասնիլ բոլորին ու հետաքրքրել բոլորը:

Ապրիք, յարգեցիք ձեր խոստումը: Տասնամեակ տօնելու ամենէն առողջ ու շահեկան ձեւն է որ որդեգրեցիք դուք: Ընորհակալութիւն ձեր այս արժեքաւոր «նուէրին» համար:

Վարձքերնիդ կատար սիրելի խմբագրական կամաւոր կազմ: Սրտանց կը շնորհաւորեմ ձեզ բոլորդ եւ կը մաղթեմ բարի շարունակութիւն:

Հեռաւոր հաւատարիմ ընթերցող մը

Սիրելի խմբագրական կազմ «Մաշտոցի Արձագանգ»ի,

Ամէն ամիս սպասումով եւ սիրով կը կարդամ ձեր խմբագրած պարբերաթերթը ուր կրօնական եւ ընդհանրական նիւթեր կու գան զարգացնելու ընթերցողը եւ հարստացնելու անոր հոգին: Եթէ չեմ սխալիր իր տեսակին եւ որակին մէջ, միակ կրօնական դաստիարակչական պարբերաթերթն է որ կանոնաւորապէս ամէն ամիս կը մտնէ տուներէն ներս եւ գոնէ մասամբ կը լեցնէ այն պակասը որ կը տիրէ հոն, շատ անգամ հասկնալի պատճառներով՝ հեռուստատեսիլ, ընտանեկան ծրագիրներ, երեխաներուն համար դասեր, արտադպրոցական՝ ընկերային, մարզական, մշակութային կամ այլ զբաղումներ: Որքան կարեւոր է որ մենք եւ մեր երեխաները այդ բոլորի կողքին, հաւասար կարեւորութեամբ զբաղինք նաեւ մեր հոգեկան հարստացման հարցով, երբ մեր բոլորին փափաքն է որ բարոյական արժէքները որեւէ պատճառով չի կորսնցնեն իրենց չափանիշները:

Այս ուղղութեամբ ձեր պարբերաթերթը մեծ ներդրում կ'ընէ մեր կեանքէն ներս: Փափաքս է որ պարբերաթերթին ամսական դրութեամբ հրատարակութիւնը շարունակուէր նաեւ տասնամեակէն ետք, որուն համար սրտանց կը մաղթեմ խմբագրական կազմիդ առողջութիւն եւ յարատեւութիւն:

Յաջողութեան ջերմ մաղթանքներ, վարձքերնիդ կատար:

Տ. Թ.

Dear Director,

God bless you for your excellent work. Thank you for sending it to us. We are an Evangelical armenian school named Torosian and our Church is called Emmanuel in Beirut. Keep going.

**Seta Karagoezian, school director
Rev. Nerses Balabanian, Church pastor**

Այսօր աշխարհը կ'ապրի մտային որոնումներու եւ անորոշութեան մէջ: Այլազան վարդապետութիւններ, արուեստի բնագաւառներ, վաղանցիկ հաճոյքի կաելիութիւններ կը փորձեն հրապուրել մեր զաւակները աժան ու առատ խոստումներով եւ անորոշ հեռանկարներու պաստառումով:

Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի «Մաշտոցի Արձագանգ» պարբերաթերթը, քրիստոնէական եւ մեր տոհմային ինքնութիւնը պահպանող աղբիւրներէն մէկը կը նկատուի: Ան կամար մը հաստատած է որ կը կապէ դպրոց ու տուն, եւ կը թերթատուի ընտանիքի բոլոր անդամներուն կողմէ: Իր հարուստ բովանդակութեամբ, ան կը զարգացնէ երեխային միտքը ու կ'ազնուացնէ հոգին:

Բարձր գնահատանքի արժանի է իւրաքանչիւր անհատ որ նման շնորհաւորելի գործ տանելով կը յաջողցնէ սոյն պարբերաթերթին հրատարակումը:

Սօսի Դանիէլեան

Շատ իմաստալից բովանդակութիւն, ներկայացման ձեւի առընչութեամբ կարելի է աւելի հակիրճ մօտեցում ունենալ: Հոյակապ դաստիարակչական միջոց մըն է ամէն ձեւով մանուկին, պատանիին եւ ի մասնաւորի ծնողներուն վերազարգացման:

Ժորժ Անթեպեան

Մաշտոցի Արձագանգի հարցումները Կիրակնօրեայ Դպրոցէն ներս մեր սորվածները կը յիշեցնեն մեզի:

Լորա Սարիմանուկեան

Ես շատ սիրեցի Մաշտոցի Արձագանգ պարբերաթերթի այս տարուայ թերթերը, ուր ամէն ամիս մեզի տրուած հարցումները մեզի սորվեցուցին Յիսուսի եւ կրօնքի մասին:

Անի Մէլեքեան

Շատ կը սիրեմ Մաշտոցի Արձագանգը, մեզի կը սորվեցնէ մեր անցեալի պատմութիւնը եւ տեղեակ կը պահէ մեզ մեր նախահայրերու կեանքէն:

Սեւակ Չարբազեան

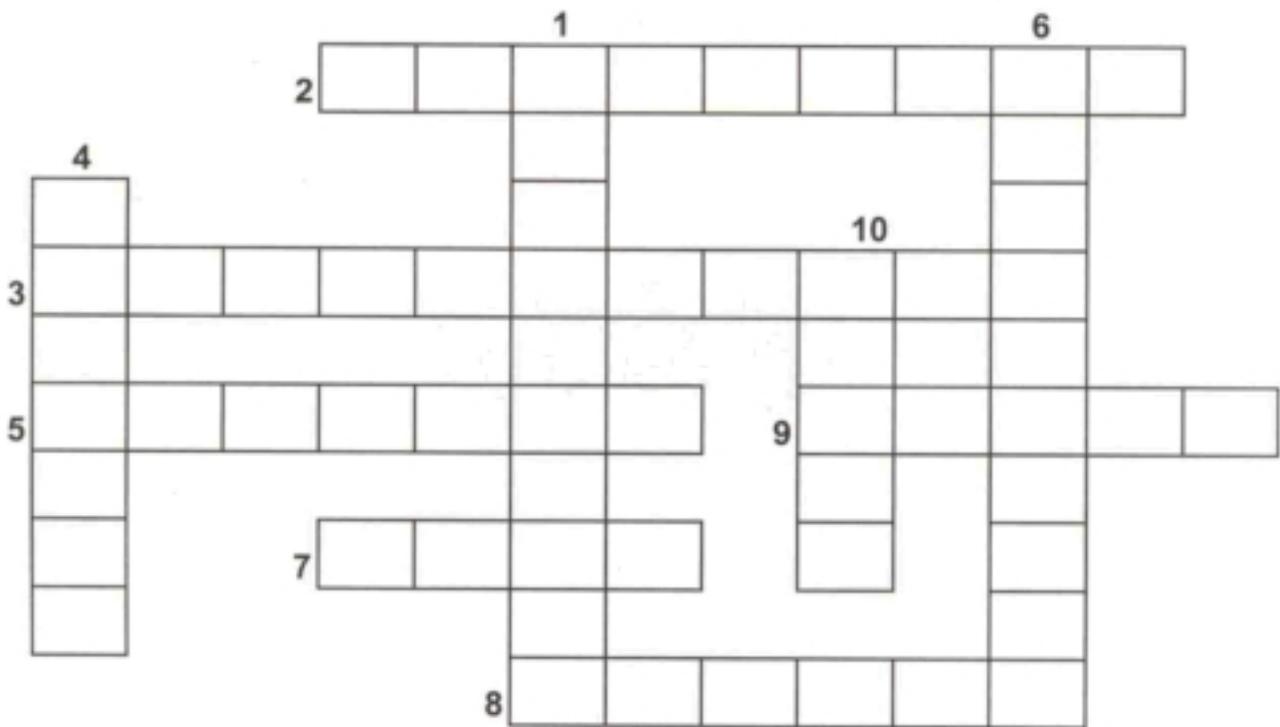
Յարգելի Պրն. Թորոս Պապիկեան,

Ծաւալով թէեւ փոքր, բայց բովանդակութեան տեսակետէ շահեկան եւ գնահատելի գործ մըն է սկսուածը: Բարոյական եւ եկեղեցական օգտաշատ գիտելիքներ կը տրուին հոն, ըստ տարիքի յարմարութեան, ինչ որ անկասկած մեծ բարիք մըն է փոքրիկ ընթերցողին համար: Լեզուի պարզութիւնը եւ գրութիւններուն կարճ ըլլալը, ինչպէս նաեւ էջերու սահմանափակումը ինքնին առաւելութիւն են: Ասոնց վրայ կ'աւելնայ նաեւ համացանցի Կիրակնօրեայի կայքէջին վրայ ամսական հերթականութեամբ դրուելուն պարագան:

Այս մէկն ալ կարծեմ մեծ նորութիւն մըն է: Ուստի կը շնորհաւորեմ ձեզ եւ յարատեւութիւն կը մաղթեմ ձեզի եւ յատկապէս տիկ. Շաղիկ Պոյաճեանին որ յաջողեցաւ «Մաշտոցի Արձագանգ»ը հասցնել իր այսօրուան վիճակին: Վարձքերնիդ կատար:

**Յարգանք՝
Լուսին Փալանճեան**

խաչբառ

- 1- Օրմանեանի ծաւալուն գործերէն
- 2- Երկրային հաճոյքներէն կամաւորապէս հրաժարիլ
- 3- Յիսուսի մայրը
- 4- Զոհ
- 5- Յիսուսի 12 հետեւորդներէն իւրաքանչիւրին կոչումը

- 6- գոհութիւն, ուրախութիւն
- 7- Կրնայ էջմիածնի կամ Կիլիկիոյ ըլլալ
- 8- Օրհնուած իւղ
- 9- Եկեղեցիի մը մուտքի բաժինը
- 10- Ծաղկիլ, ծնիլ

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

Փառք կու տանք Աստուծոյ, որ այս տարի եւս կրցանք Կիրակնօրեայ Դպրոց ունենալ եւ աւարտել մեր 23րդ տարեշրջանը: Այս տարեշրջանը, յատուկ է մեր հրատարակութեան՝ «Մաշտոցի Արձագանգ» ի տասնամեակը ըլլալուն համար: Նշելու համար այս տասնամեակը, մենք ամսական դրութեամբ 10 թիւերով հրատարակեցինք «Մաշտոցի Արձագանգ»ը:

«Անոնց սորվեցուցէք այն բոլոր պատուիրանները որ ես ձեզի տուի. եւ ահա միշտ ձեզի հետ պիտի ըլլամ, մինչեւ աշխարհիս վախճանը»

Մատթէոսի Աւետարանին վերջին համարին մէջ Յիսուս վերի պատգամը կու տայ առաքելներուն. Կիրակնօրեան՝ հաւատարիմ մնալով Քրիստոսի պատգամին, այս տարի եւս ըրաւ իր կարելին սորվեցնելու համար Քրիստոսի պատուիրանները: Այս տարի սակայն մեր կարելիութեան սահմանները ընդարձակուեցան «Մաշտոցի Արձագանգ» ին միջոցաւ: Կիրակնօրեան դասարանէն դուրս ելլելով մտաւ մեր աշակերտներուն տուները, հասաւ ծնողներուն, առիթ տուաւ ընտանեկան պահեր ստեղծելու՝ սերտելու համար Աստուածաշունչը եւ աւելի մօտէն ծանօթանալու Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ տօներուն եւ աւանդութիւններուն:

«Իմ վկաներս պիտի ըլլաք մինչեւ աշխարհի ծայրամասերը»

«Առաքելներուն Գործերը» գրքին առաջին գլխուն մէջ կը կարդանք վերի խօսքերը ուր Յիսուս կու տայ իր առաքելներուն: Մենք Դեկտեմբեր 2000 ին հաստատեցինք մեր կայքէջը՝ www.sourphagop.org ը, որպէսզի մեր աշակերտները եւ ուրիշներ կարենան ամենօրեայ ճաշու Աւետարանը կարդալ Հայերէնով նաեւ համացանցին վրայէն: Ասիկա առիթ տուաւ մեզի որ կարենանք հրամցնել «Մաշտոցի Արձագանգ»ը մեր կայքէջը յաճախողներուն եւ այսպիսով անուղղակիօրէն հասանք մինչեւ աշխարհի ծայրամասերը:

«Առանց գործերու հաւատքը մեռած է»

Յակոբոս Տեառնեղբօր միակ ընդհանրական նամակին 2.րդ գլխուն մէջն է որ կը կարդանք այս տողը:

Առաքելը կը շարունակէ «Ի՞նչ օգուտ այն մարդուն որ կ'ըսէ թէ հաւատք ունի, երբ որ հաւատքին արտայայտութիւնը եղող գործեր չունի»: Մենք, գործելով Կիրակնօրեայի դաշտին մէջ, կը փորձենք մեր հաւատքը ողջ պահել: Սակայն՝

«հունձքը առատ է, բայց մշակները քիչ: Հետեաբար խնդրեցէք հունձքի Տիրոջմէն, որ իր հունձքին համար մշակներ դրկէ:»

Կիրակնօրեան պէտք ունի յաւելեալ ուսուցիչներու եւ օգնականներու: **«Ժամանակը ծախու առէք»** խրատեց Քրիստոս: Մենք կը հաւատանք թէ այն ժամանակը որ մենք կը տրամադրենք մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցին, «ծախու առնուած» ժամանակ է:

Մեր փափաքն ու աղօթքն է որ մեր 2003-2004 տարեշրջանի նախօրեակին աճի մեր սիրայօժար աշխատողներուն թիւը որպէսզի մենք կարենանք յաջողցնել մեր Քրիստոնէական Դաստիարակութիւն ջամբելու ծրագիրները Աստուծոյ փառքին եւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ պայծառացման համար:

Տնօրէնութիւն եւ Ուսուցչական Կազմ

Այն ծնողները որոնք պարտադրելու փոխարէն կը ներկայացնեն ցանկալի կեցուածքը ու կը բացատրեն անոր առաւելութիւնը ու մանաւանդ կու տան ողջ օրինակը այդ կեցուածքը իրենք իսկ որդեգրելով, ապահոված կ'ըլլան պատանհին հետաքրքրութիւնն ու դրական տրամադրութիւնը:

Անգամ մը եւս կը տեսնենք թէ պատանհներուն բարոյական դաստիարակութիւնը առանց ճիգի ու դաստիարակիչ աշխատանքի կարելի չէ ապահովել: Անգամ մը եւս պարտականութիւնը կ'իջնայ ծնողներուն եւ այլ դաստիարակներուն վրայ, որոնց պարտաւորութիւնն է իրենց զակից եւ աշակերտին կրթութեան հետեւիլ ամէն տարիքի ու երբեք չմտածել թէ մանկութենէն դուրս ելած պատանին այլեւս պէտք չունի իր ցուցմունքներուն:

Պահուած բառ

ա	ն	ա	լ	օ	տ	ա	պ	ա	լ	է	ն	ր	
ր	ն	ա	մ	տ	ա	կ	ա	լ	ի	ն	ա	ե	լ
ձ	ն	ա	ն	ա	ա	ս	ի	ր	ե	ց	ի	ր	ո
ա	գ	ա	ջ	ր	ա	մ	ա	ն	կ	ա	ր	ի	չ
գ	մ	ն	ա	ա	ա	բ	ո	ի	չ	ա	ր	ա	ո
ա	ի	ս	կ	կ	ր	ա	կ	ա	ր	ա	ն	ր	լ
ն	ա	ի	ե	ա	տ	կ	ա	կ	ա	չ	ա	փ	ե
գ	ն	ր	ր	ն	պ	ա	հ	ա	ր	ա	ն	լ	ն
մ	ա	շ	տ	ո	ց	ի	ա	ր	ի	լ	ն	ո	ր
բ	լ	ո	լ	ր	կ	ե	ս	ա	ր	ի	ա	բ	ա

առաւօտ
արձագանգ
առաջարկ
աման
ապաւէն
արիւն
առնեն
առաւ

բլուր
բարեկամ

իսկ

կակաչ
կրակարան
կեսարիա
միանալ

մաշտոցի

նկարիչ
նինջ
նիակարա
նոր
նրա
նաեւ
նոր

չար
չու
չափ
չուեն

ջրաման
ջակերտ

պահարան
սիրեցի
սմբակ

տակաւին
օտարական

բու

ՀԱԿԻՐԾ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ 2002-2003 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ Դպրոցը կը վայելէ Մայր Եկեղեցույս Հոգաբարձութեան հովանաւորութիւնը: Հոգաբարձութեան ներկայացուցիչն է Պրն. Մովսէս Քէօւէյեան:

ԿԱԶՄ

Կիրակնօրեայի 2002 – 2003 տարեշրջանի իրենց կամաւոր մասնակցութիւնը բերին հետեւեալները

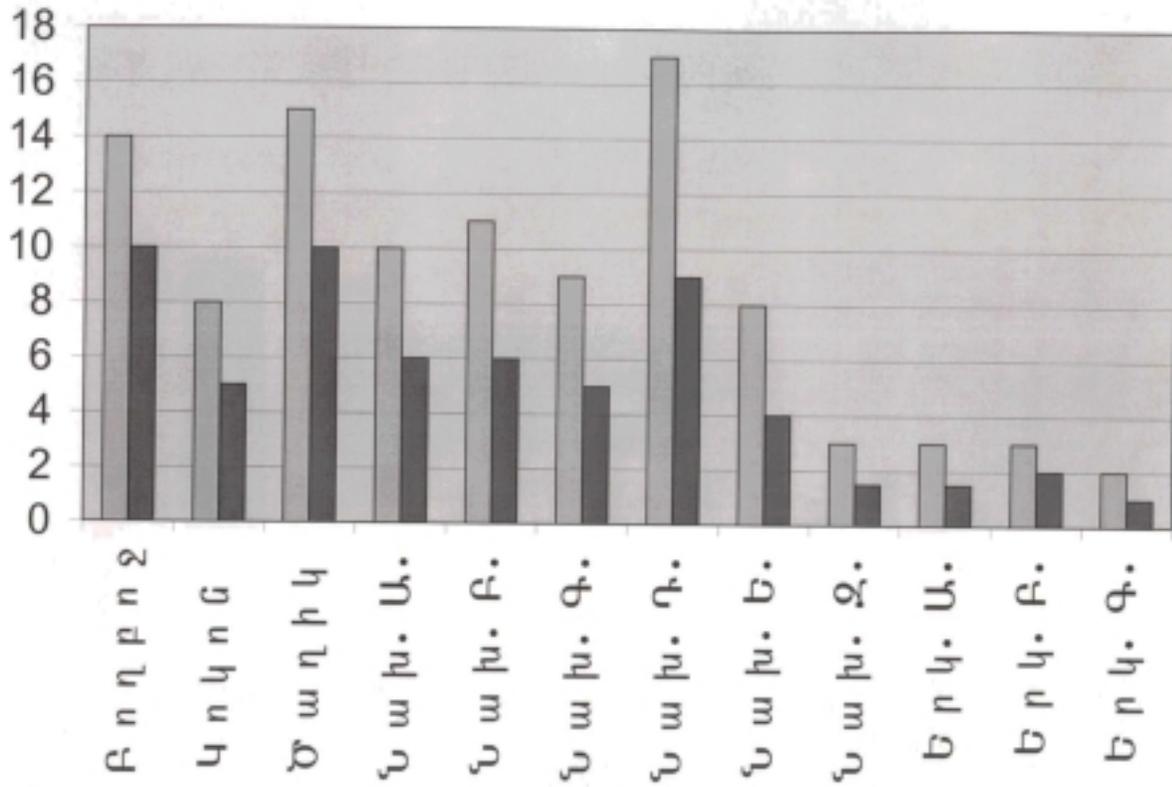
Մարիա Քէօւէյեան	Մանկապարտէզի Ա. կարգի դաստիարակ
Անի Գըլնճեան	Մանկապարտէզի Բ. կարգի դաստիարակ
Վերա Կարապետեան	Մանկապարտէզի Գ. կարգի դաստիարակ
Երան Լոշխաճեան	Նախակրթարանի Ա. կարգի դաստիարակ
Գարոլ Գաբթանճեան	Նախակրթարանի Բ. կարգի դաստիարակ
Յասմիկ Նաճարեան	Նախակրթարանի Գ. եւ Դ. կարգերու դաստիարակ
Յասմիկ Գանաճեան	Նախակրթարանի Ե. կարգի դաստիարակ
Սարգիս Ասատուրեան	Նախակրթարանի Զ. կարգի դաստիարակ
Շողիկ Նաճարեան	Երկրորդականի Ա. եւ Բ. կարգերու դաստիարակ
Թորոս Պապիկեան	Երկրորդականի Գ. կարգի դաստիարակ, ՏՃօրէն
Շաղիկ Պոյաճեան	Խմբագիր «Մաշտոցի Արձագանգ»-ի
Րաֆֆի Պապիկեան	Webmaster
Նիկոլ Դանիէլեան	Լուսանկարիչ
Սալբի Բակլաեան	Մանկապարտէզի Օգնական

Կազմս գումարեց ժողովներ որոնց ընթացքին արժարժուեցան ծրագրային, կարգապահական, արտադասարանային աշխատանքներ եւ այլ նիւթեր:

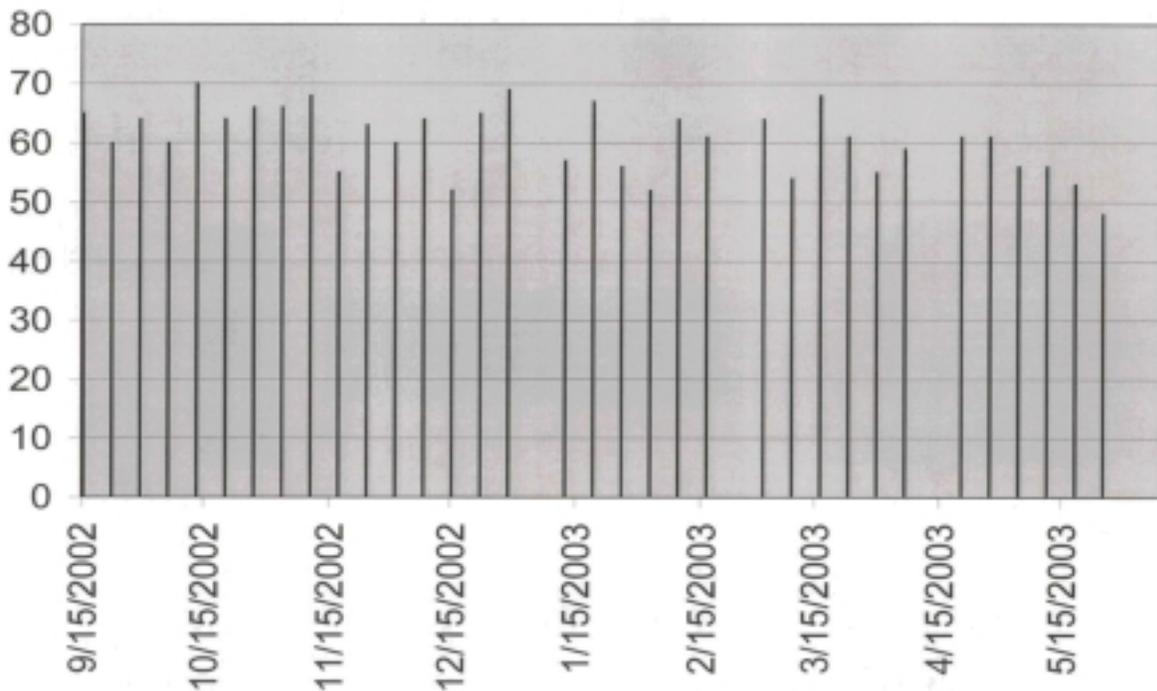
ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

2002-2003 տարեշրջանին արձանագրուած աշակերտութեան թիւը 103 է, իսկ շաբաթական ներկայութեան միջինն է 62 աշակերտ բաժնուած 12 կարգերու:

Դասարանային արձանագրություն և միջին ներկայություն

Աշակերտության ներկայություն Իրաքանչիւր Կիրակի

ԴՊՐՈՑԻՆ ԱՌՕՐԵԱՆ

2002-2003 տարեշրջանին կիրակնօրեայ դպրոցի առօրեայ յայտագիրը կ'ընթանայ Հայաստանեայց Եկեղեցու Կիրակնօրեայ դպրոցներու դասաւանդական հիմնական կառուցուածքին համաձայն՝ լսարանային եւ դասարանային բաժանումներով, ուր կը դասաւանդուին Ս. գրական, ծիսական, բարոյագիտական եւ գործնական ծանօթութիւններ, գիտելիքներ եւ աղօթքներ:

Լսարանային բաժին

Տէրունական աղօթքի, մաղթանքի եւ Կիրակնօրեայ Մաղթերգէն ետք, աշակերտները կը բաժնուին 3 խումբերու:

- Մանկապարտէզի Ա., Բ., Գ. եւ Նախակրթարանի Ա. եւ Բ. դասարաններ
- Նախակրթարանի Գ. եւ Դ. դասարաններ
- Նախակրթարանի Ե., Զ. եւ Երկրորդականի Ա., Բ. եւ Գ. դասարաններ

Պահը կ'ընթանայ հետեւեալ ձեւով՝

- Ոսկեղէն համարներու կամ Սաղմոսի ուսուցում:
- Բարոյալից պատմուածքներու պատմութիւն:
- Կրօնական երգերու եւ շարականներու ուսուցում:
- Աւետարանի ընթերցում եւ մեկնաբանութիւն:

Դասարանային բաժին

Կը դասաւանդուի ըստ դասագիրքերու:

ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ ԵՒ ԱՐՏԱԴԱՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՇԱՐՔՈՎ

8 Սեպտեմբեր 2002	Արձանագրութիւն
15 Սեպտեմբեր 2002	Տարեսկիզբ եւ վերամուտ
22 Սեպտեմբեր 2002	Վարժարանի աշակերտութիւնը մասնակցեցաւ Սուրբ Պատարագի խորհուրդին եւ հաղորդուեցաւ:
22 Հոկտեմբեր 2002	Թարգմանչաց տօնի յատուկ յայտագիր:
29 Դեկտեմբեր 2002	Ամանորի եւ Ս. Ծննդեան զոյգ տօններու հանդիսութիւն, ուր տեղի ունեցաւ աշակերտներուն պատրաստած գեղարուեստական ելոյթը: Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ հիւրասիրութեամբ եւ նուէրներու բաշխումով:
5 Յունուար 2003	Դպրոցս փակ էր Ս. Ծնունդի առթիւ:
2 Մարտ 2003	Վարդանանց եւ Բարեկենդան տօններու յատուկ տօնակատարութիւն:
13 Ապրիլ 2003	Դպրոցը փակ էր Ծաղկազարդի առթիւ:
20 Ապրիլ 2003	Սբ. Զատկուայ յատուկ նշում:
8 Յունիս 2003	Ամաւերջի հանդէս:

**Սաղմոսներու մասին
Սաղմոս 23(22)
Տէրն է Հովիս**

**Տէ՛րն է հովիս,
Ուստի ուեւէ բանի կարօտ պիտի չմնամ:**

**Դաւար արօտավայրերու մէջ կը մակաղեցնէ զիս,
Հանգստարար ջուրերուն զիս կը տանի:**

**Կը վերանորոգէ զիս եւ ուղիղ ճամբաներէ կ'աղաջնորդէ,
Որպէսզի իր անունը փառաւորուի:**

**Նոյնիսկ երբոր մահաստուեր ձորերէ կ'անցնիմ,
չարիքէ մը չեմ վախնար, Տէ՛ր, բանի դուն իմ հետս ես:
Քանի ցո՛ւպդ զիս կ'առաջնորդէ եւ գաւազանդ կը պաշտպանէ,
ես ինքզինքս ապահով կը զգամ:**

**Ինձի խնճոյքի սեղան կը պատրաստես
թշնամիներուս աչքին առջեւ.
Իբրեւ պատիւ՝ անուշահոտ իւղով կ'օծես գլուխս,
եւ բաժակս մինչեւ բերան կը լեցնես:**

**Տէ՛ր, վստահ եմ, որ բարութիւնդ եւ շնորհքդ
Անպակաս պիտի ըլլան վրայէս՝
որպէսզի կենաքիս ամբողջ տեւողութեան
տաճարիդ մէջ բնակիմ:**

«Սաղմոս» բառը յունարէն է եւ կը նշանակէ «օրհներգութիւն»: Իրապէս ալ, Սաղմոսները զԱստուած օրհնաբանող եւ երգուելու սահմանուած հոգեւոր բանաստեղծութիւններ են որոնք մինչեւ այսօր մաս կը կազմեն եկեղեցական արարողութիւններուն եւ պատարագի ընթացքին կը կարդացուին: Այլ խօսքով Սաղմոսներու հաւաքածոն քրիստոնեայ հաւատացեալին համար աղօթագիրք կը նկատուի որովհետեւ անոնք սրտի խորերէն բխած աղօթքներ, փառաբանութիւններ են որոնք կը ծառայեն մարդու եւ Աստուծոյ միջեւ մտերիմ կապ ստեղծելու:

Սաղմոսները թիւով 150 հատ են եւ անոնք բաժնուած են 5 գիրքերու: Սաղմոսներու հայերէն Գրաբար թարգմանութիւնը հիմնուած է Յունարէն «Եօթանասնից» բնագրին վրայ, բայց կարելի է նշել թէ կայ նաեւ Եբրայերէն բնագիր մը որ նաեւ ծառայած է որպէս մեկնակէտ Սաղմոսներու այլ թարգմանութիւններու: Երկու բնագիրներու գոյութիւնը ի յայտ կու գայ Սաղմոսներու թուագրումի ատեն, երբ կը տեսնենք թէ նոյն Սաղմոսը ունի երկու թիւ, օրինակ 23(22): Առաջին թիւը, 23 կը համապատասխանէ Եբրայերէն բնագրին, իսկ երկրորդը՝ 22, Յունարէնին: Սաղմոսներու Նոր Աշխարհաբար Թարգմանութիւնը «Անթիլիաս 2002» ամբողջացած է համեմատութեամբ Եբրայերէնի եւ Գրաբարի:

Նկարագիր ունենալ թե՛ Գկարագրի տէր անձ ըլլալ

Այնպէս ինչպէս իր ֆիզիքական յատկութիւնները, մեզմէ իրաքանջիւրը ունի իր Գկարագրային յատկութիւնները որոնք մեզ կը զանազանեն իրարմէ: Եթէ մարդս ունի հասակի, կազմի, մորթի գոյնի վերաբերող յատկութիւններ, ունի նաեւ մտածելու ձեւին եւ զգալու կերպին վերաբերող յատկութիւններ: Ահա այդ զգալու եղանակն ու մտածելակերպն են որ կը կազմեն անձի մը բարոյական տիպարը՝ Գկարագիրը:

Մախասեան բառարանը կը սահմանէ Նկարագիր բառը ըսելով վարք, բարոյական կողմի պատկեր: Այս սահմանումի լոյսին տակ կարելի է ուրեմն անկասկած ընդունիլ թէ իրաքանջիւր մարդ արարած ունի իր Գկարագիրը: Ոմանք զգայուն են ոմանք անզգամ, ոմանք կրքոտ են ոմանք ալ տրամաբանող: Դժուար կացութեան առջեւ ոմանք ջղային կ'ըլլան ոմանք՝ պաղարին: Ընկերային շրջանակներէն ներս մէկը մեծամիտ կ'ըլլայ, մէկ ուրիշը՝ համեստ: Ու այսպէս անվերջ, մարդիկ նոյն կացութեան առջեւ կ'որդեգրեն իրարմէ շատ տարբեր զգալու եւ մտածելու կերպեր:

Իսկ ի՞նչն է որ կը կերտէ մարդու Գկարագիրը. – ժառանգականութի՞ւնը թէ կեանքի փորձառութիւնը: Նկարագիրը բնածի՞ր յատկութիւն է թէ մշակուած: Թէեւ կան հոգեբանական դպրոցներ որոնք կը հաւատան Գկարագրի ամբողջութեամբ բնածին տարրերուն կամ ամբողջութեամբ կեանքի փորձառութիւններու հետեւանքով մշակուած ըլլալուն, սակայն կարելի է մտածել թէ ամէն մարդկային կարողութեանց պէս, Գկարագիրը եւս ունի այս երկու տարրերէն ալ բխող մասնիկներ: Ան կ'ընդգրկէ ի ծնէ նախասահմանուած յատկութիւններ որոնց վրայ կ'աւելնան հետագային ձեռք ձգուած Գկարագրային տարրեր:

Այսպէսով ուրեմն կը տեսնենք թէ կարելի չէ գտնել մարդ արարած որ Գկարագիր չունի: Սակայն ինչ կը վերաբերի Գկարագրի տէր անձ ըլլալուն, կայ Գկարագիր ունեցող Մարդ արարած որ Գկարագրի տէր անձ չըլլայ: Այո՛: Ահա թէ

երանգը ուր է:

Նկարագրի տէր է ան որ զօրաւոր կամք ունի եւ կը շարժի հաստատուն սկզբունքներու համաձայն: Այլ խօսքով Նկարագրի տէր անձը անհատականութիւն ունեցող մէկն է որուն մտածելու եւ զգալու կերպերը թելադրուած են իր խոր համոզումներէն եւ անսակարկ սկզբունքներէն: Այս երկուքին վրայ կ'աւելնայ զօրաւոր կամքը որ Գկարագրի տէր անձերուն մօտ գտնուող յատկանիշ մըն է: Այս բացատրութեան հետեւելով, մեզի այնպէս կը թուի թէ անհատ մը Գկարագրի տէր կը դառնայ կեանքի փորձառութեանց հետեւանքով: Նկարագրի տէր անձին վերլուծման համար անհրաժեշտ է նայիլ թէ որ ժամանակաշրջանին ապրած է ան, ինչպիսի ընկերային, կրօնական, քաղաքական պայմաններու մէջ փորձառութիւններ ապրած է: Ժողովրդական հաւատալիք մըն է, չենք գիտեր որքանով գիտականօրէն փաստելի, թէ մարդ որքան դժուարին պայմաններ ապրի այնքան Գկարագրի տէր անձ կը դառնայ, այնքան կամքի ոյժ կը մշակէ, այնքան սկզբունքի տէր կը դառնայ:

Հայաստանեայց եկեղեցւոյ պատմութեան մէջ, իրենց քրիստոնէական հաւատքին կառչած ու իրենց անխախտելի հաւատքին հետեւանքով նահատակուած սուրբերու օրինակները կարելի է նմանցնել վերը սահմանուած Գկարագրի տէր անձերուն: Անոնք ալ ունէին հաստատ սկզբունք, Քրիստոնէական հաւատք եւ, զանազան տեսակի վտանգներով եւ սպառնալիքներով շրջապատուած ըլլալով հանդերձ, ունէին զօրաւոր կամք անվթար մնալու համար իրենց հաւատքին մէջ : Այսպէս է որ ըստ մեզի կարելի է չափել անհատի մը Գկարագրի տէր անձ ըլլալը քրիստոնէական տեսանկիւնէն եւս, նախ նայելով թէ որքանով ծանօթ է քրիստոնէական սկզբունքներուն ապա կշռելով թէ որքանով տոկուն են իր մօտ այդ սկզբունքները եւ որքանով կամք ունի ան պաշտպանելու այդ սկզբունքները:

Ինչպէս վարուիլ եկեղեցիէն ներս

Հետեւեալ տողերուն մէջ կը գտնուին եկեղեցիէն ներս վարուելու ընդհանուր ձեւեր: Մենք խորապէս կը հաւատանք որ անհատի մը արժէքը իր արտաքին կերպարանքին կամ շարժումներուն մէջ չի կայանար, սակայն երբ խօսքը կը վերաբերի եկեղեցույ, կացութիւնը կը դառնայ իրապատուկ: Ծիշդ է որ ամէն մարդ ազատ է իր նախասիրած ձեւով հագուելու եւ շարժելու սակայն եկեղեցին իբր Աստուծոյ տուն եւ աղօթատեղի բացառութիւն պէտք է նկատուի ու զայն այցելող իւրաքանչիւր անձ պէտք է համակերպի որոշ կեցուածքի մը, հագուածքի մը եւ այլ վարմունքի ընդհանուր ձեւերու:

Եկեղեցիէն ներս որդեգրուող ամէն կեցուածք, խոնարհութեան եւ յարգանքի նմոյշ պէտք է ըլլայ: Ահա մի քանի հիմնական կէտեր, որոնք կը մեկնին խոնարհութեան եւ յարգանքի այդ կենսական սկզբունքներէն.-

- Եկեղեցիէն ներս ծիծ մի ծամեր:
- Երբ կը նստիս, ոտքերդ մէկը միւսին վրայ մի ծալլեր:
- Նստարաններուն վրայ քաշուելով, թեւերդ նստարանի կոնակին տարածելով մի նստիր:
- Մէջտեղի անցքէն մի քալեր երբ եկեղեցիէն ներս պիտի տեղափոխուիս, այլ գործածէ կողմի անցքերը:
- Հագուիր պատշաճ եւ մաքուր պարզ հագուստներ, խուսափիր անթեւ հագուստներէ, գլխարկներէ եւ ակնառու արդուզարդէ:
- փորձէ կեդրոնանալ պատարագին կամ մատուցուած արարողութեան վրայ. աջ ու ձախ դարձող գլուխները եւ բարեկամներուն ուղղուած նայուածքներ ու բարեւներ կը խզեն պահուան խորհուրդը:
- Եկեղեցիէն ներս մուտքդ պէտք է ըլլայ խոնարհ եւ հանդարտ. կանուխ հասնողները նախընտրաբար պէտք է նստին առջեւի նստարաններուն վրայ որպէսզի աւելի ուշ հասնողները ստիպուած չըլլան մինչեւ եկեղեցիին առաջը քալել, աղօթողները խանգարելով:
- Եկեղեցիէն ներս տեղ գրաւելէդ անմիջապէս ետք, խաչակնքէ, «Հայր Մեր» արտասանէ

- ցած ձայնով եւ ապա մասնակցի արարողութեան:
- Միշտ յիշէ թէ պատարագի ընթացքին հանդիսատես չես միայն, այլ պէտք է մասնակցիս քեզի ծանօթ շարականները երգելով եւ սարկաւագին ցուցմունքներուն հետեւելով: Նստարաններու ետին տրամադրուած գիրքերը կը ներկայացնեն պատարագը իր ամբողջութեամբ ու լաւ ձեւ մըն են մասնակցելու պատարագին, անոր ընթացքին հետեւելով եւ շարականներու երգեցողութեան մասնակցելով:
- Եկեղեցիէն դուրս եկած պահուդ պէտք է ըլլաս նոյնքան խոնարհ եւ հանդարտ որքան մուտքի պահուն: Պատարագի աւարտին կարելի է մօտենալ Քահանային Սուրբ գիրքը համբուրելու եւ անոր օրհնութիւնը ստանալու համար:
- Եկեղեցիէն մեկնելէ առաջ չմոռնաս առնելու մասը, ու զայն համբուրելէ ետք միայն կեր: Կարելի է նաեւ մաս տանիլ ընտանիքիդ բացակայ անդամներուն, որոնք չկրցան եկեղեցի գալ այդ օր:

Եկեղեցական ողջոյններ

Սուրբ Ծնունդի առթիւ.-

- Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ
- Ձեզի մեզի մեծ Աւետիս

Սուրբ Զատիկի առթիւ.-

- Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց
- Օրհնեալ է Յարութիւնն Քրիստոսի

Սուրբ Պատարագի ժամանակ.-

- Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ
- Օրհնեալ է Յայտնութիւնն Քրիստոսի

Մասի բաժանման ժամանակ.-

- Մասն եւ բաժին եղիցի Սուրբ Պատարագիս (Թող այս ձեր մասը եւ բաժինը ըլլայ Սուրբ Պատարագէն)
- Բաժին իմ Աստուած Յաւիտեան (Բաժինս է Աստուած Յաւիտեան)

Սուրբ Հաղորդութիւն ստանալու ժամանակ.-

Հաւատացեալը կ'ըսէ «Մեղա Աստուծոյ» Քահանան կը պատասխանէ «Սա եղիցի քեզ քաւութիւն եւ թողութիւն մեղաց քոց» (Թող այս ըլլայ մեղքերուդ քաւութիւն եւ թողութիւն)

Մկրտութեան ժամանակ.-

Քահանան կը հարցնէ «Երախան ի՞նչ կը խնդրէ». կնքահայրը կը պատասխանէ «Հաւատք, յոյս, սէր եւ մկրտութիւն»: Մկրտուիլ եւ արդարանալ, սրբուիլ մեղքերէ, ազատիլ դեւերէն եւ ծառայել Աստուծոյ:

Աղօթք յաշողութենէ մը ետք

Բարերար Աստուած, միայն դո՛ւն ես որ զիս քու բարիքներովդ կ'ողողես: Կ'օրհնաբանեմ քեզ եւ շնորհակալութիւն կը յայտնեմ այն բոլոր բարիքներուն համար որ առատօրէն անարժանիս կը պարգեւես քու սիրոյ գանձերէդ: Կը փառաւորեմ քեզ եւ ամբողջ սրտովս գոհութիւն կը յայտնեմ, միշտ եւ ամէն բանի համար, եւ ամէն բանէ աւելի կը խնդրեմ որ, քու արքայութիւնդ, արդարութիւն եւ իմաստութիւն շնորհես ինձի, որպէսզի կարենամ լաւապէս մատակարարել ձրիօրէն քու տուած պարգեւներդ կանուխէն խորհելով եւ պատրաստուելով ապագայ ձախորդութեանց, եւ ըստ այնմ յօժարակամ ուրախութեամբ կարօտեալներուն տամ ինչ որ պէտք է իրենց, ինչպէս դուն կը բաւարարես իմ բոլոր պէտքերս:

Միշտ քու երկիւղիդ, սուրբ օրէնքիդ եւ արդարութեանդ մէջ պահէ զիս, որպէսզի չըլլայ որ հպարտանամ եւ անհաւատ դառնամ այս անցաւոր հարստութիւններով, որովհետեւ այս կեանքի մէջ չկա՛յ կայուն բան եւ վիճակ, եւ չե՛մ գիտեր թէ վաղը ինձի ի՞նչ կը բերէ: Հետեւաբար կ'աղաչե՛մ, քու բարի պարգեւներուդ հետ միասին, նաեւ խոնարհ, հեզ եւ գթասիրտ հոգի մը տուր ինձի, որպէսզի քու կամքիդ եւ սուրբ օրէնքիդ համաձայն ապրիմ, եւ նոյնիսկ երբ ձախորդութեան եւ չքաւորութեան, վիշտերու եւ տագնապներու մատնուիմ, կարենամ տոկալ եւ կրել քաջութեամբ, անտրտունջ եւ գոհունակ սրտով, միշտ շնորհակալութիւն յայտնելով քու սուրբ կամքիդ համար. որովհետեւ քեզմէ՛ է ամէն բան, եւ դո՛ւն է որ կը հատուցանես, մեր գործերուն եւ մտածողութեան համաձայն: Քեզի փառք յաւիտեանս: Ամէն:

Ինչպե՞ս հասկնալ Պատարագը

Մեզմէ ո՞վ ինքն իրեն հարց չէ տուած թէ պատարագի ընթացքին ճիշդ ի՞նչ կը պատահի եւ թէ ի՞նչ կը նշանակեն հոն արտասանուած խօսքերը եւ ի՞նչ նշանակութիւն ունին հոն կատարուած ծէսերը: Հետեւեալ տողերուն մէջ կը գտնես կարճ եւ ընդհանուր բացատրութիւն մը թէ ի՞նչ է պատարագը:

Ամէն Կիրակի եկեղեցիէն ներս տեղի կ’ունենայ պատարագ. մէկուկէս ժամուան տեւողութեամբ արարողութիւն: Պատարագը կը ներկայացնէ, ինչպէս թատրոն մը, Յիսուսի վերջին ընթրիքը իր աշակերտներուն հետ: Ներկայացնելու համար այդ ընթրիքի երեկոն, պատարագի ընթացքին պատարագիչ քահանան, այսինքն արարողութիւնը կատարող կղերականը, կը պատրաստէ գինի եւ նշխար, որ յատուկ խմոր մըն է, եւ զայն կը հրամցնէ ներկայ հաւատացեալներուն ճիշդ այնպէս ինչպէս Յիսուս հաց եւ գինի հրամցուց իր աշակերտներուն վերջին ընթրիքի գիշերը: Այս կը կոչուի հաղորդութիւն, այսինքն յիշել թէ ինչպէս Յիսուս հացն ու գինին իր աշակերտներուն տուաւ, ըսելով որ այն որ այդ օրհնուած հացը ուտէր եւ գինին խմէր, իր մեղքերը քաւած պիտի ըլլար:

Ուրեմն այսպէս, պատարագի ամբողջ ընթացքին կը պատրաստուի Յիսուսի մարմին եւ արիւն խորհրդանշող գինի եւ նշխար եւ պատարագը կ’աւարտի հաղորդութեամբ:

Սակայն ինչո՞ւ այդքան երկար կը տեւէ հաց ու գինի պատրաստելը: Պարզապէս որովհետեւ նախքան հաղորդութիւն պատրաստելը Քահանան պէտք է ինք հոգեպէս պատրաստուի հաղորդութիւնը փոխանցելու, իսկ հաւատացեալներն ալ նոյնպէս պէտք է տրամադրուին ու հոգեպէս պատրաստուին ընդունելու հաղորդութիւնը: Աւելի լաւ հասկնալու համար պատարագին ընթացքն ու տեւողութիւնը կարելի է զայն բաժնել 4 մասերու.-

- Պաշտօնատարութիւն. պատարագիչ կղերականը կը պատրաստուի, կը զգեստաւորուի եւ կը պատրաստէ նշխարն ու գինին:

- Ծաշու պաշտօն. հաւատացեալները հոգեպէս կը պատրաստուին հաղորդուելու, աղօթքներ արտասանելով:

- Բուն պատարագ. հաղորդութիւն ստանալու պահ:

- Արձակում. հաւատացեալներուն եկեղեցիէն մեկնում:

Այս բացատրութիւնները ստանալէ ետք, յաջորդ անգամ որ պատարագի ներկայ գտնուիս աւելի դիրութեամբ պիտի հասկնաս թէ ի՞նչ կը պատահի խորանին վրայ եւ թերեւս նոյնիսկ կարող ըլլաս գիտնալ թէ ո՞ր բաժնին հասած է պատարագը:

Երկու Արփինէները

Արփինէ շատ սիրուն աղջնակ մըն էր: Սիրուն մազեր ունէր եւ խոշոր սեւ աչքեր: Երբ դպրոց գացած ատենը տեսնէիք զինքը հագած իր կապոյտ համազետը, պիտի կարծէիք թէ իրմէ աւելի սիրուն մանուկ չկար աշխարհի վրայ:

Բայց երկու Արփինէներ կային: Մէկը տունի Արփինէն, միւսը՝ դպրոցի: Տունի Արփինէն բարկացող, կախերես, գանգատող եւ անհնազանդ Արփինէ մըն էր, բոլորովին տարբեր այն Արփինէէն որ դպրոցը կը տեսնէինք իբր սիրուն եւ օրինակելի աղջնակ: Արփինէն շատ կը սիրէր իր ուսուցչուհին եւ միշտ ծաղիկներ ու ուրիշ սիրուն աշխատանքներ կը տանէր անոր, ցուցնելու համար թէ որքան կը սիրէր զինք: Ուսուցչուհին ալ յայտնի էր որ նոյնքան կը սիրէր Արփինէին ու կը խորհէր թէ ան միշտ բարի եւ քաղցր մանուկ մըն էր, որովհետեւ անշուշտ, միայն դպրոցի Արփինէն կը ճանչնար:

Մայրը արցունք թափելու չափ մտահոգ ու տխուր կ'ըլլար իր Արփինէին երկու երեսները տեսնելով եւ օր մը, բաւական մտածելէ ետք, ծրագիր մը յղացաւ:

Օր մը դպրոցէն վերադարձին, Արփինէն սովորականին պէս տան դրան առջեւ փոխեց իր սիրուն երեսը ու կախերես հասաւ: Մայրը կանչեց իրեն ու ըսաւ.

- Աղջիկս կրնա՞ս մօտակայ նպարավաճառին երթալ եւ ինծի համար մի քանի բաներ գնել:

-Ո՛չ, չեմ երթար, յոգնած եմ- պոռաց տունի Արփինէն: Սակայն ան վերջապէս գանգատելով հանդերձ որոշեց երթալ:

Երբ մեկնած էր, այցելու մը եկաւ իրենց տունը եւ հիւրասենեակ մտաւ, տեղաորուեցաւ այնպիսի տեղ մը որ կարելի չըլլար զինք տեսնել:

Վերադարձաւ Արփինէն.

-Ա՛ն այս ապապրածներդ- ըսաւ ապրանքները գետին նետելով. հիմա դուրս կ'ելլեմ խաղալու:

-Բայց կրնա՞ս ինծի օգնել որ գործս շուտ վերջացնեմ:

- Ո՛չ չեմ ուզեր օգնել:

- Լա՛ւ, ուրեմն ճաշի սեղանը պատրաստ- փորձեց մայրը:

- Չեմ ուզեր պատրաստել:

- Բայց բան մը պէտք է ընես ու այս կամ այն ձեով օգնես: Խնդրեմ սեղանը դիր:

- Այս սեղան դնելն ալ ջիղերուս կը դպնայ- գանգատեցաւ Արփինէն եւ ուժգնութեամբ ճաշարանի դուռը զառնելով մօտեցաւ սեղանին, դարակը բանալով մէջէն հանեց ծածկոցը, հարեւանցի եւ անտարբեր ձեով տարածեց սեղանին վրայ: Յետոյ դանակներն ու պատառաքաղները բերաւ եւ ցրուեց մի քանի անկարգ ձեով շարուած պնակներու կողմերը ու պատրաստուեցաւ դուրս ելլելու:

Մայրը դժգոհ կ'երեւէր, բայց բան չըսաւ այդ վայրկեանին: Երբ Արփինէն դուրսէն վերադարձաւ անոր ըսաւ.

-Արփինէ, այս երեկոյ ճաշի հիւր ունինք մեր տունը, խնդրեմ գնա՛ եւ զինք ճաշասենեակ հրաւիրէ հիւրասենեակէն:

- Բայց մայրիկ- ըսաւ Արփինէ յանկարծ փոխուած ձայնով մը- սեղանը այցելուներու յարմար ձեով չէ շտկուած:

- Ոչ բայց մայրիկի՞ն համար դրուած է այսպէս- պատասխանեց մայրը:

- Բայց մայրիկ, պիտի ուզէի աւելի լաւ պատրաստել:

- Հիմա ուշ է այլեւս, գնա՛ եւ հիւրը ներս կանչէ:

Տժգոյն եւ դողդալով, Արփինէ հիւրանոց մտաւ.

- Մայրիկս կ'ըսէ, կը հաճի՞ք...

Եւ կեցաւ: Հիւրը իր շատ սիրած դպրոցի ուսուցչուհին էր:

- Ախ, օրհորդ, լսեցի՞ք ամէն ինչ որ ըսի- արցունք թափեց Արփինէ:

- Ծատ կը ցաւիմ որ իմ փոքրիկ Արփինէս տունէն ներս նոյնը չէ ինչ որ դպրոցին մէջ,- ըսաւ վարժուհին:

- Ա՛խ շատ կը ցաւիմ,- հեկեկաց աղջնակը ու ստացաւ իր ծանր դասը:

Եւ իրաւ ալ այս ամօթալի դասէն ազդուած, Արփիճէն փոխեց իր վերաբերմունքը որովհետեւ չէր գիտեր թէ ո՞ր վայրկեանին ո՞վ զինք մտիկ կ'ընէր ու կը դիտէր: Մայրն ալ ըսաւ իրեն «Յիսուս է ամէն ճաշի առեն անտեսանելի այն հիւրը եւ ամէն խօսակցութեան լուծեամբ հետեւողը»:

Եղբայրական սէր

Սէր՝ առանց կեղծիքի. ատելով չարը՝ յարիլ բարիին. եղբայրասիրութեան մէջ՝ իրարու հանդէպ գթասիրտ. պատուելու մէջ՝ առաջ նետուիլ. ջանասիրութեան մէջ՝ չըլլալ վեհերոտ. հոգիով եռացէք. Տիրոջ ծառայեցէք. յոյսով ուրախացէք. նեղութեան համբերեցէք. ստէպ աղօթեցէք. հաղորդակից եղէք սուրբերու կարիքներուն. հետամուտ եղէք հիւրասիրութեան: Օրհնեցէք ձեզ հալածողները. օրհնեցէք եւ մի՛ անիծէք. ուրախացողներուն հետ ուրախանալ. լացողներուն հետ լալ. համախոհ եղէք իրարու. ամբարտաւան մի՛ ըլլաք, այլ յօժար եղէք խոնարհ բաներուն. ինքզինքնիդ իմաստունի տեղ մի՛ դնէք. չարութեան փոխարէն մէկու մը չարութիւն մի՛ հատուցանէք. բարին խորհեցէք բոլոր մարդոց առջեւ. ինչ չափով որ հնարաւոր է ձեզի, խաղաղութիւն պահեցէք բոլոր մարդոց հետ. դուք անձնապէս վրէժխնդիր մի՛ ըլլաք, սիրելիներ՛ր, այլ տեղի տուէք բարկութեան. որովհետեւ գրուած է. «Ի՛նչ է վրէժխնդրութիւն, եւ ե՛նչ պիտի հատուցանեմ», կ'ըսէ Տէրը. այլեւս՝ «Եթէ քու թշնամիդ անօթի է հաց տուր անոր. այս բանը ընելով՝ կրակի կայծեր պիտի կուտակես անոր գլխուն»:

Չարէն մի՛ յաղթուիր, այլ բարիով յաղթէ չարին:

Աստուածաշունչը կը պատմէ

Բարի Սամարացին

Օր մը Յիսուս կը խօսէր մարդոց: Անոնց պատմեց այս պատմութիւնը:

Մարդ մը Երուսաղէմէն ուրիշ քաղաք կ'երթար: Ծամբան գողերը վրան յարձակեցան, ծեծեցին զինք եւ դրամն ու հագուստները առին: Յետոյ զինք կէս-մեռած ձգեցին ու գացին: Բահանայ մը այդ ճամբայէն կ'անցներ: Ան տեսաւ վիրաւոր մարդը, սակայն ճամբուն միւս կողմէն անցաւ-գնաց: Տաճարին մէջ աշխատող մարդ մըն ալ կ'անցներ նոյն տեղէն: Ան ալ տեսաւ վիրաւորը, սակայն ճամբուն միւս կողմէն անցաւ-գնաց: Սամարացի մըն ալ նոյն ճամբէն անցաւ: Երբ տեսաւ վիրաւորը, շատ խղճաց: Մօտեցաւ անոր, դեղ դրաւ վերքերուն վրայ ու փաթեց: Յետոյ իր իշուն վրայ դրաւ: Սամարացին վիրաւորը պանդոկ մը տարաւ: Պանդոկին մէջ աւելի խնամեց զայն: Յաջորդ առտուն պանդոկապետին դրամ տուաւ եւ ըսաւ. – «Խնամէ՛ զինք. երբ վերադառնամ ինչ որ ծախսեցիր պիտի վճարեմ»:

Այս պատմութիւնը պատմելէն ետք, Յիսուս ըսաւ. – «Սամարացիին պէս եղէք»:

Արդեօք ի՞նչ ըսել ուզեց...

խաչբառ - լուծում	
1.	Ազգապատում
2.	Ապաշխարել
3.	Աստուածածին
4.	Պատարագ
5.	Առաքեալ
6.	Երանութիւն
7.	Աթոռ
8.	Միւռոն
9.	Գաւիթ
10.	Ծագիլ
Պահուած Բառը Մարգարիտ	

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Ժ. Տարի

Խմբագրական Կազմ

Խմբագիր՝
Աշխատակիցներ՝

Շաղիկ Պոյաճեան
Յասմիկ Նաճարեան
Գարուլ Գաբթանճեան
Երան Լոշխաճեան
Նիկոլ Դանիէլեան
Թորոս Պապիկեան

Մեր ընթերցողները կը գրեն

«... հիացալ անոր բովանդակութեան ուշագրաւ, թարմ եւ չափազանց օգտակար նիւթերուն համար, որոնք տրուած են պարզ եւ բոլորին մատչելի կերպով ու լեզուով...»

« ... հիանալի է բովանդակութիւնը իր բազմատեսակ նիւթերով, օգտակար մեծին ու փոքրին, աշխարհականին եւ ...եկեղեցականին:»

« ...իր ճոխ բովանդակութեամբ կու գայ գոհացում տալու զանազան տարիքի ընթերցողներուն...»

« ...քրիստոնէական եւ մեր տոհմային ինքնութիւնը պահպանող աղբիւրներէն մէկը կը նկատուի: Ան կամար մը հաստատած է որ կը կապէ դպրոց ու տուն, եւ կը թերթատուի ընտանիքի բոլոր անդամներուն կողմէ: Իր հարուստ բովանդակութեամբ, ան կը զարգացնէ երեխային միտքը ու կ'ազնուացնէ հոգին:...»

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք **www.sourphagop.org**, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք **www.sourphagop.org**, ձախ կողմի կոճակներէն «Ծաշու աւետարան»ը ձեզ կ'ուղղէ դէպի այս ամսուան Ծաշու Աւետարանի հատուածները...